

N:o 16.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 6 april 1894.

— — — — — Andra Kammaren den 7 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kongl. Maj:ts
proposition med förslag till utgiftsstat för post-
sparbanken.*

(Statsutskottets utlåtande n:o 25.)

Till Konungen.

I proposition af den 22 december 1893 har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att

dels godkänna föreslagen utgiftsstat för postsparbanken, att tillämpas från och med den 1 januari 1895, äfvensom vilkor för aflönningens åtnjutande;

dels medgifva, att qvinligt extra biträde hos styrelsen för postsparbanken må vid behörigen styrkt sjukdomsförfall ega bibehålla tre fjerdedelar af sitt dagtraktamente, dock att, om sjukdomsförfallet fort-

far utöfver tre månader, rätten att bibehålla sagda andel af traktamentet skall upphöra vid nämnda tids utgång;

dels ock för sin del besluta, att § 21 mom. 1 af nådiga förordningen angående en postsparbank för riket den 22 juni 1883 skall erhålla följande förändrade lydelse, att tillämpas från och med den 1 januari 1895:

Postsparbankens styrelse utgöres af generalpostdirektören såsom ordförande samt fyra ledamöter, nemligen en byråchef, som är föredragande, en af Konungen, hvarje gång för en tid af tre år, särskildt förordnad ledamot samt en af fullmäktige i riksbanken och en af fullmäktige i riksgäldskontoret, hvilka båda sistnämnde ledamöter bemälda fullmäktige hvar för sig inom sig utse.

Vid behandlingen af förevarande proposition har Riksdagen till en början haft att taga i öfvervägande, om den tidpunkt kan anses vara inne, då definitiv utgiftsstat bör fastställas för postsparbanken. Den omständigheten, att bankens verksamhet nu fortgått i tio år, synes, på sätt Riksdagens år 1893 församlade revisorer i sin till Riksdagen aflemnade berättelse öfver revisionen af statsverket äfven framhållit, tala för att det provisoriska sätt, hvarpå bankens förvaltning hittills varit och för närvarande är ordnad, bör lemna rum för fastare former. Uppenbart torde emellertid vara, att postsparbankens rörelse ännu icke nått sin fulla omfattning, och enligt Riksdagens åsigt kan det redan med hänsyn till det utvecklingsskede, hvari banken befinner sig, sättas i fråga, huruvida stat för postsparbanken bör vid innevarande riksdag bestämmas.

I styrelsens för postsparbanken underdåniga skrifvelse, som innehöll styrelsens förslag till utgiftsstat för banken, har bland annat erinrats, att Eders Kongl. Maj:t under år 1890 utfärdat dels den 24 oktober reglemente angående arbetspremier vid de centrala straff- och tvångsarbetsanstalterna i riket, hvarigenom förordnats, att vid dylik anstalt intagen fånges besparade arbetspremier skulle från och med den 1 maj 1891 insättas i postsparbanken, för att under vissa angifna villkor och förbehåll fången efter frigifningen tillhandahållas, dels ock den 12 september kungörelse innehållande föreskrift derom, att sådana medel, hvilka, jemlikt gällande författning, skola af den manskapet vid indelta armén tillkommande aflöning innehållas, för att i sparbank fruktbargöras, borde insättas i postsparbanken, i sammanhang hvarmed ock bestämts, att i enskild sparbank vid kungörelsens utfärdande innestående dylika medel skulle inom utgången af år 1892 till postsparbanken

öfverflyttas. Då dessa författningar, enligt styrelsens förmenande, komme att medföra afsevärd inverkan på postsparbankens rörelse, hade styrelsen ansett det böra anstå med afgifvandet af utgiftsstat, till dess desamma hunnit tillämpas och nödig erfarenhet vunnits i fråga om deras betydelse för postsparbanken. Af styrelsens skrifvelse inhemtas emellertid, att, enär styrelsen, särskildt under år 1893, haft tillfälle bedöma den inverkan på postsparbanken, tillämpningen af dessa författningar medfört, styrelsen ock ansett tidpunkten vara inne för afgifvande af förslag till stat.

Med afseende å hvad sålunda blifvit af postsparbanksstyrelsen anfördt, kan Riksdagen icke underlåta att fästa uppmärksamheten derpå, att den erfarenhet, hvarom styrelsen förmäler, egentligen blott stöder sig på iakttagelser, gjorda under ett enda år, hvilket synes Riksdagen vara en väl kort tidrymd för ett säkert bedömande af förhållandena. Då nu härtill kommer, att enligt kungörelsen den 9 juni 1893, angående utbetalning af den beväringmän för tjenstgöring under de årliga vapenöfningarna tillkommande dagaflöning m. m., visst bestämdt belopp af ifrågavarande aflöning skall i postsparbanken insättas å för hvarje beväringman utfärdad motbok, samt någon synnerlig erfarenhet ännu icke vunnits rörande den utan tvifvel ganska betydliga inverkan på omfånget af postsparbankens verksamhet, som derigenom skall uppstå, har Riksdagen för sin del icke kunnat biträda Eders Kongl. Maj:ts förslag om fastställelse af stat för postsparbanken. Riksdagen har tvärtom kommit till den öfvertygelse, att dermed bör någon tid anstå i afvaktan på närmare kännedom om den inverkan, ofvan berörda förhållanden utöfva på postsparbankens rörelse och utgifter.

För postsparbankens verksamhet lär ett uppskof ej kunna vålla olägenhet, alldenstund postsparbanksförordningen innehåller tillräckliga och fullt betryggande föreskrifter angående medlen till bestridande af de med bankens förvaltning förenade utgifter, samt Eders Kongl. Maj:t, på grund af 1883 års Riksdags beslut, eger att provisoriskt förordna om löner och arvoden vid postsparbanken. Genom ett uppskof vinnes deremot, utom ökad erfarenhet beträffande utsträckningen af bankens rörelse, att frågan om reglering af pensionsväsendet, hvilken fråga utgör föremål för behandling af en komité, hvars utlåtande snart lär vara att förvänta, under tiden kan hinna lösas, och sålunda de nya grundsatser, som i detta ämne till äfventyrs varda antagna, kunna tillämpas vid bestämmandet af villkoren för tjenstemännens rätt till pension.

Vid det förhållande, att Riksdagen sålunda icke bifallit Eders Kongl. Maj:ts förslag till utgiftsstat för postsparbanken, har Riksdagen ansett sig icke heller böra godkänna Eders Kongl. Maj:ts båda öfriga i samma proposition förekommande framställningar, hvilka synas böra följa hufvudfrågan, statsförslaget, åt.

Stockholm den 7 april 1894.

Med undersåtlig vördnad.
